

Algemene Beschouwingen 2023

Voorzitter, aanwezigen, en de mensen die deze vergadering via de livestream volgen,

Allereerst dank aan het college en de ambtenaren voor de beantwoording van onze technische vragen.

We willen het college vragen om de beantwoording in de KUS-vorm te doen.

Kort Uitgelegd en Simpel.

Wij waarderen de inzet van het college en de ambtenaren bij het opstellen van deze begroting, daarvoor onze dank.

Echter hebben wij als Valkenburgse VVD ook onze zorgen en prioriteiten die we onder de aandacht willen brengen. Onze eerste termijn volgt qua opzet de indeling hoofdstukken van de begroting. We willen benadrukken dat wij onze inbreng hebben opgesteld vanuit een positieve, kritische en constructieve insteek.

Onze eventuele moties – voor zover relevant - zullen we eveneens benoemen.

Algemeen

Voor ons ligt de ontwerpbegroting 2024 met als basis voor de beleidskeuzes het coalitieakkoord “Valkenburg aan de Geul veert op”.

Een begroting raakt ons allemaal omdat het een cruciaal document is, dat de koers voor onze gemeente verder zal bepalen, ook voor de jaren daarna.

Het is dan ook van belang dat hier wordt gekeken naar “haalbaar en betaalbaar”. Niet alleen wat gaan we doen maar ook hoe gaan we dat doen en vooral wat gaat het kosten.

Zowel het proces van het vaststellen van deze begroting als “de begroting in één oogopslag” zijn transparant en duidelijk.

2.1 Programma Veiligheid, toezicht en handhaving

Als VVD zijn we blij dat veiligheid een prioriteit is in elke omgeving. In dit programma wordt een goede aanzet gemaakt om de veiligheid van onze inwoners, ondernemers en bezoekers te waarborgen en een veilige leefomgeving wordt gecreëerd. Ook de ondermijning wordt pro-actief aangepakt.

Dat de lasten van dit programma de baten ruimschoots kunnen overstijgen vinden wij geen probleem. Aan de veiligheid van onze inwoners, ondernemers en bezoekers zou geen prijskaartje mogen hangen.

2.2 Programma Economie en Toerisme

Onze gemeente heeft een groot ondernemersklimaat met veel dynamiek. Met name veel bedrijven bevinden zich in de brede vrijetijdseconomie-sector. Niet voor niets is dit de economische motor van onze gemeente. En dient deze motor goed onderhouden te worden.

1.a Visie Vrijetijdseconomie

Compliment aan de wethouder dat hij dit actief aanpakt, ondanks dat hij maar beperkte ondersteuning heeft gehad. We hopen dat hij snel aan de slag kan met de uitvoering.

We zijn benieuwd naar de uitkomst van het onderzoek naar onrendabele hotels, omdat dit nog een optie kan zijn voor woningbouw.

Kan de wethouder ons hier iets over vertellen? Dit ook in verband met het project vitalisering verblijfsaccommodaties dat in 2023 is afgerond.

1.b Citymarkering en Evenementen

Ook hier een compliment aan de wethouder evenementen dat hij een geweldig sportevenement als de Tour de Femmes in 2024 naar Valkenburg aan de Geul heeft weten te halen. Dit zorgt weer voor een boost. Niet alleen voor onze gemeente maar ook voor alle omliggende Limburgse gemeenten.

We zien het raadsvoorstel in december 2023 graag tegemoet.

Ook de diverse andere kleine en grotere evenementen zijn van grote meerwaarde. We noemen maar even de Amstel Gold Race en de Kerstmarkten. Maar ook initiatieven als de Bokkenweken, Pop on Top, Brand Revival Night, de diverse wandeldagen etc dragen wij een warm hart toe. Graag zouden we ook zien dat Living Statues weer naar Valkenburg terug komt. En ook dat de vergunning voor de Bokkemert in 2024 tijdig en compleet wordt ingediend.

Kan de wethouder daar iets over zeggen?

Het convenant met Visit Zuid Limburg loopt in 2026 af en zal dan worden geëvalueerd. Hier zijn we ook wel benieuwd naar, maar dat is iets voor over 3 jaar.

Als het dan toch gaat over evaluaties zijn wij ook wel geïnteresseerd in de uitkomst van de pilot ondernemersdesk. We lezen dat deze pilot structureel ingericht gaat worden. Hier zijn wij nogal kritisch op dus we verwachten een gemotiveerde onderbouwing.

Het jaar 2024 is het laatste jaar van de looptijd van de BIZ-verordening en de vraag of dit verlengd wordt, hier zal ook het gesprek over worden aangegaan. Wij willen daarbij opmerken dat wij het Bloemenproject nog steeds een geweldig initiatief vinden.

In het verlengde daarvan zien wij dat in alle gemeentelijke perkjes twee keer per jaar bloemetjes geplant worden die dan weer vervangen worden.

Wat vindt de wethouder van het idee om in plaats van de eenjarige bloeiers voortaan nieuwe aanplant met vaste planten te realiseren, zoals ook bij het deelproject Nieuweweg Groenbeleidsplan wordt voorgesteld. Dit is ook veel duurzamer.

Thema 2 Toeristische heffingen en parkeren

Wij zijn blij dat de raad heeft besloten om 50% van de extra inkomsten van de verhoging toeristenbelasting ten gunste te laten komen aan de visie Vrijetijdseconomie en het Kunst en Cultuurbeleid. Een compliment aan de Kunst en Cultuurraad voor alle initiatieven en zeker de Kunstweek voor de jeugd was een groot succes.

Verder komen er vier toneeljuffen op de basisscholen om kinderen kennis te laten maken met toneel. Ook hierin heeft onze wethouder veel energie gestoken.

We zijn ook erg benieuwd naar de evaluatie van het parkeerbeleid. Daarbij hebben nog een aantal puntjes die dan ook meegenomen kunnen worden, zoals bijvoorbeeld parkeren voor bewoners van de Kei. Dit zullen we in de volgende commissie inbrengen.

2.3 Verkeer, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Snelheid invalswegen

Wederom willen we aandacht vragen voor de veel te hoge snelheid die er gereden wordt op onze invalswegen richting ons centrum, maar ook bij de gemeentegrenzen en kernen.

We hebben ze al herhaaldelijk in onze inbreng benoemd, maar we zien nog weinig actie. Als we het hebben over beperking van de snelheid bedoelen we daarmee niet de snelheid van uitvoering. Graag een stand van zaken betreffende mogelijke snelheidsbeperkende maatregelen en handhaving op Vroenhof, Emmaberg, Rijksweg Vilt, Sint Gerlachstraat, Hoogbeek en Oud-Valkenburg?

Neerhem

U zult wel denken dat we de Neerhem vergeten zijn in onze inbreng.

Niets is minder waar dat deze straat en invalsweg al jaren, niet alleen door onze fractie, maar ook door de buurt zelf constant onder de aandacht wordt gebracht.

We waren erg blij toen we tijdens de presentatie in de vorige commissie Fysiek Domein eindelijk de Neerhem ingekleurd op het plaatje zagen toen het ging over de Motie 2e kamer om 30 km/uur als leidend principe te hanteren binnen de bebouwde kom. Dus wij dachten: zou het dan toch???

Maar nee, nog steeds geen enkel 30 km bord te zien. We begrijpen dat ook de riolering aangepakt moet worden en dat men er voor kiest om de weginrichting daarin mee te nemen. Maar werkelijk voorzitter, wat voor moeite is het om een paar borden neer te zetten.

Wij als VVD willen daar zelfs bij helpen als men een tekort aan mensen heeft om paaltjes neer te zetten. Graag nu een duidelijk antwoord.

Zelf zijn we bij elke straatbewoners langs gegaan om de situatie te bekijken. We schrokken er van dat er in huizen scheuren ontstaan door het langsdenderende vrachtverkeer.

Wij zijn van mening dat een paar 30 kilometer bordjes plaatsen goedkoper is dan een schade-procedure die de gedupeerden zouden kunnen aanspannen.

De Kei

We hebben al herhaaldelijk er op aan gedrongen om de Kei terug te brengen naar het centrum. Veel mensen die we spreken zien dat graag gebeuren en het is zelfs al een topic op social media.

De wethouder gaf steeds aan dat hij wilde wachten.. wachten op allerlei onderzoek en ontwikkelingen. Wij vinden het allemaal gewoon te lang duren. Het Dr. Erensplijn is mogelijk pas in 2024 opnieuw ingericht en Croix de Bourgogne is mogelijk pas in 2025 gebouwd. Zo moeilijk moet het niet zijn om een onze Kei te verplaatsen naar het Centrum. Wij zullen dan ook aan het einde van de vergadering hierover een **motie** indienen om dit z.s.m. te laten gebeuren.

Slecht onderhoud straten

Op meerdere plaatsen in onze gemeente is het onderhoud van straten, pleinen, wegen en voetgangersgebieden onder de maat.

Wanneer wordt de Pastoor Sartonstraat aangepakt?

We zijn blij dat de Bogaardlaan nu al wordt aangepakt want, zoals een van onze steunfractieleden het zo mooi omschreef “de tegels in de Bogaardlaan leunen uit zichzelf al richting Geul”.

Zeker met de kerstmarkt in aantocht kunnen hier gevaarlijke situaties ontstaan!

Nu de rest nog aanpakken!

Onlangs werden de concept pleinen plannen gepresenteerd in een sessie in het Gemeentehuis. De plannen zagen er veelbelovend uit en we zien dan ook erg uit naar de behandeling in de commissiecyclus van december!

Voor wat betreft de diverse gebiedsontwikkelingen hebben we de hoop dat dit in 2024 toch allemaal wordt opgepakt. Graag reactie van de wethouder.

We hebben begrepen dat de gemeente aan de WOZ-bezwaarmakers een link heeft gestuurd waar men foto's en opmerkingen kon aanleveren. Dit is ruim drie maanden geleden, echter heeft – voor zover wij hebben gehoord – nog niemand een terugkoppeling ontvangen.

Onze concrete vraag: hoe gaat het verder met de afhandeling van de bezwaren omtrent WOZ-waarde woningen?

Op 3 november jongstleden is in de Provinciale Staten een VVD-motie aangenomen om na afronding van de reconstructie van de Wittemer Allee de mogelijkheid te onderzoeken om de gehele N595 over te dragen aan de aangrenzende gemeenten, Gulpen-Wittem en Valkenburg aan de Geul.

Is de wethouder hiervan op de hoogte? Hoe denkt de wethouder er over als de provincie deze weg wil overdragen en wat komt daar dan allemaal bij kijken?

Wonen en bouwen

De Valkenburgse VVD is de aanjager geweest van betaalbare woningen voor starters en nestverlaters in onze samenleving. Dit is een must! Of het nu gaat om flexwoningen, tiny houses, koop- of sociale huurwoningen.

Maar ook niet-vitale hotels kunnen worden omgebouwd naar woningen. Dit is ook van grote economische invloed. Het aantrekken en behouden van jongeren heeft grote invloed op het invullen en creëren van werkgelegenheid, het in stand houden van sociale maatschappelijke voorzieningen zoals verenigingen en hun locaties etc. etc.

Wethouder, welke instrumenten denkt u momenteel strategisch in te zetten om betaalbare woningen te realiseren voor deze doelgroep?

Als we kijken naar de kanskaart wonen valt ons op dat de uitkomst gelijk is aan het oorspronkelijke plan. Hoe kan dit?

Voor wat betreft de voortzetting van de klankbordgroep Woonvisie in 2024 hebben wij als VVD al aangegeven dat wat ons betreft deze klankbordgroep kan worden opgeheven.

2.4 Sport, Cultuur en Recreatie

We noemden al eerder de goede initiatieven van de Kunst en Cultuurraad.

We hebben dit jaar met onze steunfractie ook weer een bezoek gebracht aan onze mooie parel, het unieke Openluchttheater. Wat een geweldig jaar hebben zij gehad! Openluchttheater Valkenburg heeft het seizoen afgesloten met een nieuw bezoekersrecord van 34.562 bezoekers.

Dit kon niet worden gerealiseerd zonder de inzet van alle vrijwilligers. Waarbij we ook graag de dido's een extra compliment geven. En dat terwijl amper 15 jaar geleden het OLT op het punt stond van verdwijnen...

Museum Valkenburg timmert ook geweldig aan de weg: in 2023 hebben er meer dan 18 exposities en vele drukbezochte lezingen plaatsgevonden. Het aantal betalende bezoekers overstijgt ook hier de verwachtingen. In 2023 verwacht Museum Valkenburg meer dan 13.000 bezoekers te tellen!

Wij hebben begrepen dat er 6 november overleg heeft plaatsgevonden met SV Geuldal.

Kan de wethouder daar iets over zeggen?

2.5 Sociaal Domein

Wat is er afgelopen jaar ontzettend veel werk verricht en mooie ontwikkelingen zijn in uitvoering. Wij zijn optimistisch en kijken uit naar de verdere ontwikkelingen en het moment dat een en ander rijp is voor behandeling in commissie en raad.

Onze interesse gaat uit naar álle onderwerpen genoemd in deze begroting, maar we willen er specifiek ook een aantal uitlichten in het sociale domein.

Allereerst het "meer betrekken jeugdigen en jongeren bij lokaal jeugdbeleid" . Hierover valt te lezen dat het tot nu toe lastig is gebleken om jeugdigen en jongeren te ontmoeten. Plus om hen te motiveren een actieve bijdrage te leveren. Na wat zoekwerk stuitte wij op de campagne op social media " Valkenburg is drama..... voor de jeugd"het is er stil, te stil.

Graag horen we van de wethouder of er misschien achter de schermen heel veel gebeurt en waarom er gekozen is voor een negatieve slogan. Ook horen we graag of het mogelijk is om de jongerenwerkers de scholen te laten bezoeken om zo input op te halen bij de jongeren.

Als VVD voelen we er nog steeds voor om kinderen met een leeg buikje naar school gaan te voorzien van een gezond ontbijt. Dat is de basis voor gezond opgroeien.

We hadden daar ooit een motie voor klaar liggen.

Landelijk zijn er gelden beschikbaar als de school voldoet aan een aantal eisen.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de scholen in Valkenburg aan de Geul?

Ongehinderd

Onder het kopje ongehinderd staan de maatregelen om gebouwen toegankelijker te maken voor mensen met een handicap. Een belangrijk aandachtspunt om het streven naar inclusie invulling te geven. De wethouder is daar al vol mee aan de slag gegaan.

Een bijkomend aandachtspunt in deze aanpak zou het verbeteren van toegangswegen moeten zijn. Dit betreft de voetpaden, parkeerplaatsen en wegen/paden in het centrum. Ook hier hebben we gefundeerde ideeën over die we in een volgende commissie graag onder de aandacht brengen.

Op veel plekken zijn voetpaden langs de wegen in het centrum te smal of deze worden geblokkeerd door geparkeerde voertuigen of (bouw-)materialen. Voor mensen slecht ter been, rollator of rolstoel zijn dit ongewenste blokkades. De slechte voetpaden zijn in elke buurt terug te vinden: een eerste stap in de aanpak naar verbetering van de toegangswegen, zou het centrum zijn.

Graag reactie van de wethouder.

Zoals ook opgenomen in het coalitieakkoord moet werken lonen.

We zijn erg benieuwd naar de "businesscase fusie MTB, Annex en Podium24". Het is fijn om te lezen dat meerdere gemeenten de handen ineen slaan om er iets moois van te maken.

Zelf hebben we ook nog goede ideeën met betrekking tot re-integratie, vooral als het gaat om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt aan een betaalde baan te helpen. We zullen dit op een later gepast moment in de raadsyclus aan de orde brengen. Eerst zullen we de duidelijkere contouren van de fusie businesscase afwachten.

Staat de wethouder er voor open om over onze ideeën in gesprek te gaan?

2.8 Bestuur en ondersteuning

We hopen dat het jaar 2024 vooral wordt gebruikt om de wensen uit het coalitieakkoord uit te kunnen voeren. Door diverse omstandigheden, waarvoor wij best begrip kunnen opbrengen, schieten sommige acties gewoon niet op.

We zouden van alle portefeuillehouders dan ook graag een **prioriteitenlijst met tijdsplan** willen ontvangen. In 2020 heeft de VVD hier ook al aandacht voor gevraagd, het betrof toen de diverse gebiedsvisies, en zelfs een motie ingediend met betrekking tot het verschaffen van een overzicht met tijdschema's en prioriteringsverantwoording. Die motie is toen aangehouden. Maar het idee, daar staan we nog steeds achter.

Onlangs heeft de wethouder Financiën aangegeven dat we er als Valkenburg a/d Geul er op financieel gebied helemaal niet zo verkeerd voor staan.

Dat is een zeer prettig gevoel en daar mogen we best trots op zijn!

Echter lijkt het er vanaf 2026, ook wel het ravijnjaar genoemd in Rijksland, minder rooskleurig uit te zien voor veel gemeenten binnen onze Provincie.

Als Valkenburg aan de Geul zelf zien we ook steeds meer problematieken, zoals personele bezetting en slagkracht op regionaal niveau, maar ook problemen die onze gemeentegrenzen overstijgen. We komen er dus achter dat we op sommige gebieden het gewoonweg niet alleen kunnen als Valkenburg a/d Geul. Wij willen pleiten voor een goede dialoog met onze buurgemeenteraden inclusief B&W. Een puur informeel (besloten)gesprek over gelijke problematieken: Waar liggen de kwaliteiten bij de ene gemeente, waar de ander juist een helpende hand nodig heeft?

Zo kunnen we elkaar alleen maar versterken als gemeenten in het Heuvelland.

Om een stap in de goede richting te zetten zullen wij een raadsbrede **motie** hierover indienen.

Verder willen we een compliment geven aan de medewerkers van de griffie voor alle ondersteuning aan raad en commissieleden. We staan dan ook achter het voorstel om de griffie te versterken door het aantrekken van administratieve ondersteuning.

Afsluitend wil ik namens de Valkenburgse VVD een compliment geven aan het college en de ambtenaren dat zij wederom een sluitende begroting hebben kunnen realiseren.

Een volgende stap naar rechtvaardigheid en eerlijkheid, waarbij we hopen dat de mensen in onze gemeente dit ervaren als een verbetering in vertrouwen tussen burger en politiek.

Een stap die wij als bestuurders van Valkenburg aan de Geul samen hebben gezet en die vertrouwen geeft in de toekomst.

Valkenburg aan de Geul, een gemeente waarin het goed wonen, leven en recreëren is, en mensen die het zelf niet kunnen geholpen worden. Dat gunnen we eigenlijk iedereen die op onze aarde woont.

Een dankwoord aan alle inwoners, vrijwilligers, ondernemers, maatschappelijke organisaties en verenigingen van onze gemeente.

Want jullie **zijn** Valkenburg aan de Geul!

Tot zover in eerste termijn, dankuwel voor de aandacht.